

Šiandien kalbėsime apie priedėlį

Susikaupkime ir išklausykime
pristatymo 😊

Kaltinėnų Aleksandro Stulginskio
gimnazijos IIg klasės mokiniai Valdas Košys ir
Paulius Lapinskas

PRIEDĖLIS

Priedėlis- tai televizoriaus priedas (imtuvas), kuriuo transliuojama DVB-C formato televizija.

JUOKAUJAM :D

**IŠ TIKRŲJŲ ŠIANDIEN KALBĖSIME
APIE PRIEDĖLĮ, VARTOJAMĄ SAKINJYE.**

KAS YRA PRIEDĒLIS?

- **Priedėlis** – daiktavardžiu reiškiamas ir linksniu derinamas pažymins. Priedėliu pasakome papildomą, antraeilį daikto pavadinimą.
- Pagal sandarą priedėliai gali būti vientisiniai ir išplėstiniai, pvz.: „Pamačiau *pusseserę* Aistę. – Pamačiau Aistę, *Giedrius* *pusseserę*, ir pakviečiau pietų.“
- Priedėlis dažniausiai patikslina pažymimąjį žodį, ypač tada, kai jis reiškiamas įvardžiu.

PRIEDĖLIO PASKIRTIS

- Pasakyti kitą to paties asmens, daikto, reiškinio ar veiksmo pavadinimą, kad būtų išvengta neaiškumų, dviprasmybių.
- Kartais priedėlis su pažymimuoju žodžiu gali būti siejamas jungiamaisiais žodžiais (*tai yra, būtent, kaip antai, kaip* arba *vardu, pavarde*).

GERA ŽINOTI,

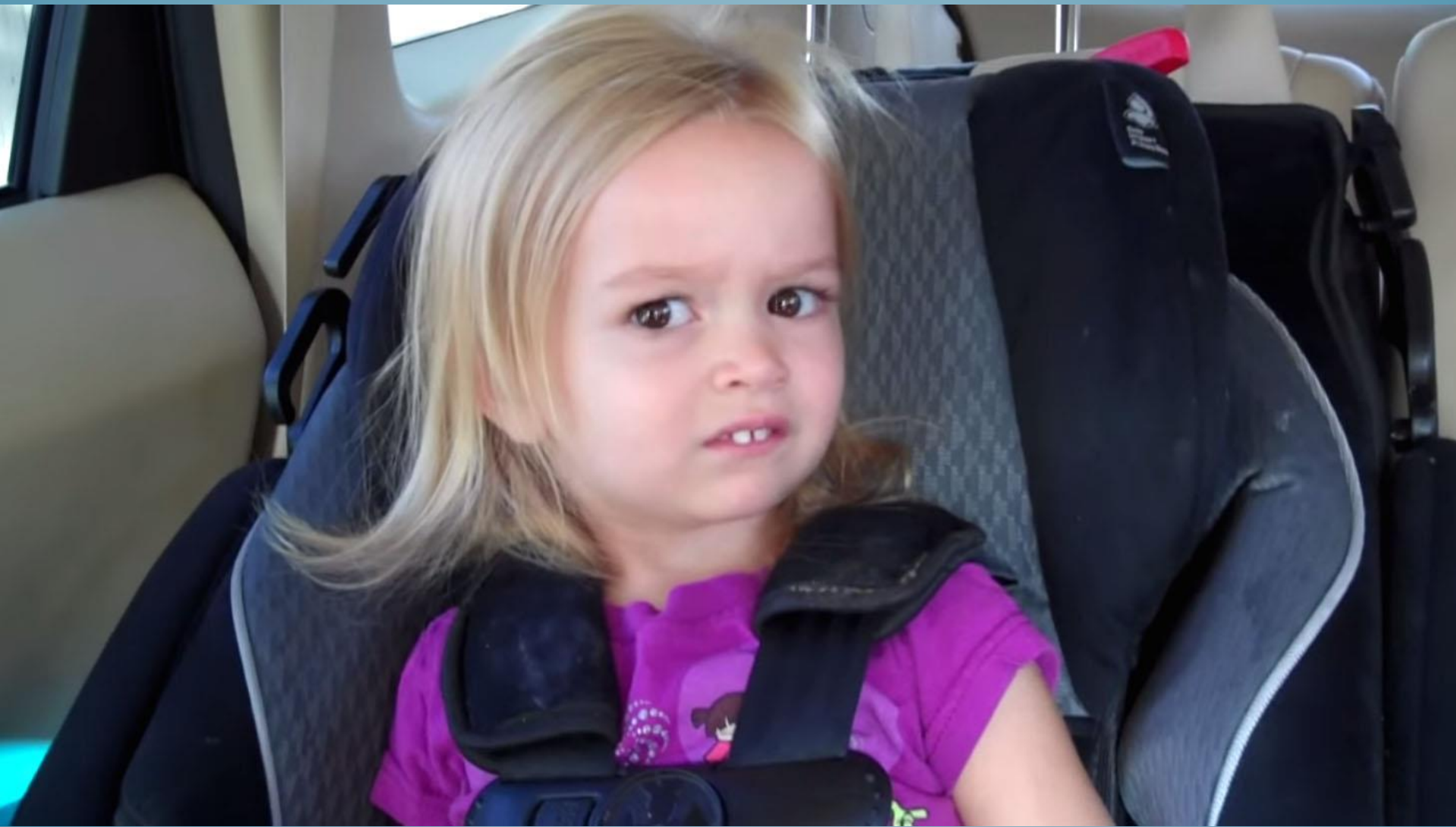
KAD

poezijoje priedėliu tik vaizdingiau
pasakoma tai, kas jau buvo pasakyta
pažymimuoju žodžiu, pavyzdžiui: „Lėtai
atidarau duris į sąžinę – į savo žaidą
skaudžią.“

ŽAIZDA

PRIEDĖLIO SKYRYBA

- Priedėlių skyryba (kaip ir išplėstinių pažyminių) priklauso nuo jų vietos sakinyje.
- Įprastinė priedėlio vieta – prieš pažymimąjį žodį. Po pažymimojo žodžio atsidūrę priedėliai (nesvarbu, išplėsti jie ar ne) kalbant išskiriami pabrėžiamąja, kartais tikslinamąja intonacija, o rašant – kableliais ar brūkšniais.

.	taškas,	—	brūkšnys,
,	kablelis,	?	klaustukas,
:	dvitaškis,	!	šauktukas,
;	kabliataškis,	( )	skliaustai,
-	brūkšnelis,	„“	kabutės.

TAISYKLĖS

1. Vientisinis arba išplėstinis priedėlis, einantis po pažymimojo žodžio, paprastai išskiriamas kableliais.

Patikriname pagal 4 sąlygas: 1) žodžių grupė ar žodis turi atsakyti į pažyminio klausimą; 2) turi būti išreikšta daiktavardžiu; 3) žodžių grupė arba žodis turi būti suderinti su pažymimuoju žodžiu bent linksniu; 4) privalo eiti po pažymimojo žodžio.

Mes, moksleiviai, turime atkakliai mokytis.

Petras Gylis, Juozo sūnus, gerai baigė aštuonias klases.

2. Kableliais atskiriame ar išskiriame priedėlius, kurie eina po pažymimojo žodžio ir su juo jungiami jungtukais bei jungiamaisiais žodžiais arba, atseit, bent, būtent, daugiausia, dažniausiai, destis, ypač, o ypač, kaip, labiausiai, pavarde, pravarde, tai yra (t. y.), vardu.

Mūsų mokiniai, ypač aštuntokai, yra geri slidininkai.

Ten gyvena žmogus, pavarde Gražulis.

3. Po jungiamojo žodžio prieš priedėlį kablelis rašomas, kai jungiamasis žodis yra pavyzdžiui, einantis kaip įterpiny.

Kai kurie gyvūnai, pavyzdžiui, šuo, stebina savo prieraišumu.

4. Kai priedėlis su pažymimuoju žodžiu jungiamas žodžiais pavyzdžiui, būtent, kaip antai ir po jų eina vienuodžiai priedėliai, tai prieš jungiantį žodį rašome kablelį, o po jo – dvitaškį (priedėlis išskiriamas kableliais kartu su jungiamuoju žodžiu).

Kai kurie paukščiai, būtent: šarkos, varnos, žvirbliai, pelėdos ir kiti, lieka žiemoti mūsų krašte.

Vasarą turistai aplankė daug gražių Lietuvos vietų, kaip antai: Palangą, Nidą, Rusnę, Ventės Ragą.

5. Prieš pažymimąjį žodį einantis priedėlis atskiriamas kableliu, kai jis pažymi įvardį arba daiktavardį, ryški pauzė.

Petras, jis nieko žmogus.

Kaip žmogus, jis buvo labai įdomus.

- 6. Kai tapatumą reiškiantis vientisinis ar išplėstinis priedėlis savo reikšme glaudžiai susijęs su pažymimuoju žodžiu ir pabrėžiamas išskirtine intonacija, tarp jų rašomas brūkšnys.
Tame ežerėlyje – linmarkoje gyvenęs smakas.
Ir aitvaras – padangių žirgas atneš mane prie tavo kojų.
- 7. Ypač pabrėžti pavieniai priedėliai išskiriami brūkšneliais iš abiejų pusių.
Tardamas žodį Nemunas, pajunti mūsų – Lietuvos – Nemuną, platų, vandeningą, rūstų.
- 8. Apibendrinamasis priedėlis, pažymintis kelis pažymimuosius žodžius ir einantis po jų, išskiriamas brūkšniais.
Algis, Petras ir Vytas – trys energingi jaunuoliai – suorganizavo dramos būrelį.
- 9. Jeigu išplėstas priedėlis yra sakinio gale ir tariamas pabrėžiamai, jis atskiriamas brūkšniu.
Į kiemą įjojo Šalteikių Šmitas – kaimo seniūnas.
Ir guodė motiną draugai – berželiai tylūs.
- 10. Brūkšniais išskiriame daugianarius priedėlius, einančius po pažymimojo žodžio, kai jie tariami pabrėžiamai.
Žmonių – vyrų, moterų ir paauglių – priėjo pilna Blažio gryčia.
Ir čia pagrindinis veikėjas – didelių jausmų ir stiprių aistrų žmogus – žūva, savo paties vidinių galių sunaikintas.
- 11. Skliausteliais išskiriamas po pažymimojo žodžio einąs priedėlis tada, kai jo pažymimasis žodis yra išreikštas įvardžiu.
Ji (panelė Banytė) šiais metais tapo konkurso nugalėtoja.

**NEŽINOME, KO IŠ MŪSŲ TIKĖJOTĖS,
JUK SKAIDRES KŪRĖ NE KAS KITAS, O...**

....VALDAS IR PAULIUS!!!! :D

Huehuehueueuheuheuheuheu